

Avskaffad skattebefrielse för vissa biobränslen för uppvärmning samt ändrade förutsättningar för skattebefrielse för biogas och biogasol

April 2020

Promemorians huvudsakliga innehåll

Denna promemoria innehåller ett förslag om att avskaffa befrielsen från energiskatt och koldioxidskatt för andra skattepliktiga bibränslen för uppvärmning än biogas och biogasol.

I promemorian föreslås också att befrielse från energiskatt och koldioxidskatt för biogas och biogasol begränsas till att endast gälla för bränslen som inte är framställda av livsmedels- eller fodergrödor. En förutsättning för att skattebefrielse ska kunna medges är att bränslet omfattas av ett anläggningsbesked. Det föreslås därför att anläggningsbesked införs för gasformiga biobränslen även för andra ändamål än transportändamål. Den som är skattskyldig för dessa bränslen ska kunna ansöka om anläggningsbesked.

För att få ett anläggningsbesked för gasformiga bränslen krävs ett kontrollsystem som visar att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor. Detta gäller även gasformiga bränslen som används för transportändamål. Med livsmedels- eller fodergrödor avses stärkelsesrika grödor, sockergrödor eller oljeväxter som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor. Detta innefattar inte restprodukter och avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin, eller mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk. Med mellangrödor avses exempelvis täckgrödor och fånggrödor.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Innehållsförteckning

1	Lagtext	4
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	4
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen	9
2	Bakgrund och gällande rätt	12
2.1	Inledning.....	12
2.2	Energiskattedirektivet och lagen om skatt på energi	13
2.3	EU:s regler om statligt stöd	14
3	Avskaffad skattebefrielse för vissa skattepliktiga biobränslen för uppvärmning.....	16
3.1	Avskaffad skattebefrielse för flytande biobränslen	16
3.2	Konsekvensanalys	18
3.2.1	Syfte och alternativa lösningar	18
3.2.2	Offentligfinansiella effekter.....	18
3.2.3	Effekter för företag	19
3.2.4	Effekter för den enskilda	20
3.2.5	Effekter för miljön	20
3.2.6	Effekter för myndigheter och domstolar.....	21
3.2.7	Övriga effekter.....	21
4	Skattebefrielse för biogas och biogasol.....	21
4.1	Ändrade förutsättningar för skattebefrielse	21
4.2	Kravet på anläggningsbesked för biogas och biogasol utökas	24
4.3	Konsekvensanalys	25
4.3.1	Syfte och alternativa lösningar	25
4.3.2	Offentligfinansiella effekter.....	26
4.3.3	Effekter för företag	26
4.3.4	Effekter för miljön	28
4.3.5	Effekter för myndigheter och domstolar.....	28
4.3.6	Övriga effekter.....	28
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	29
6	Författningskommentar	29
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	29
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen	31

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi¹
dels att 6 a kap. 2 b § ska upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 11 a §, 6 a kap. 2 c §, 7 kap. 1, 3, 3 b, 4 och 4 a §§ och
9 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 a §²

I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

1. 6 a kap. 1 § 9 a och 17 a,
2. 6 a kap. 1 § 9 b,
3. 6 a kap. 1 § 10,
4. 6 a kap. 1 § 11,
6. 6 a kap. 1 § 17 b,
7. 6 a kap. 2 a § första stycket 1,
8. 6 a kap. 2 a § första stycket 2
9. 6 a kap. 2 b och 2 c §§, 9. 6 a kap. 2 c §,
10. 7 kap. 3 a och 3 b §§,
11. 7 kap. 4 §,
12. 9 kap. 5 och 5 a §§,
13. 11 kap. 9 § första stycket 6
och 14 §,
14. 11 kap. 9 § första stycket 7
och 15 §,
15. 11 kap. 9 § första stycket 8,
16. 11 kap. 10 §,
17. 11 kap. 12 §,
18. 11 kap. 12 a §,
19. 11 kap. 12 b §.

¹ Senaste lydelse av 6 a kap. 2 b § 2016:505.

² Senaste lydelse 2019:491.

*Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Skattebefrielse för biogasol som
förbrukas för uppvärmning*

6 a kap.

2 c §

För biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning medges befrielse från energiskatt med 100 procent och från koldioxidskatt med 100 procent.

Första stycket gäller endast om bränslet omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhets-kriterier för biodrivmedel och flytande bibränslen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §³

Den som är skattskyldig får göra avdrag för skatt på bränsle

1. som av den skattskyldige exporterats till tredjeland eller förts till en frizon för annat ändamål än att förbrukas där,

2. som av den skattskyldige förbrukats på ett sätt som ger rätt till skattebefrielse enligt 6 a kap.,

3. som har tagits emot av en skattebefriad förbrukare i enlighet med vad som framgår av dennes godkännande,

4. som har tagits emot för förbrukning i skepp eller luftfartyg med de undantag i fråga om vissa bränslen som anges i 6 a kap. 1 § 3 och 5,

5. som har tagits emot för förbrukning i båtar som avses i 6 a kap. 1 § 4 med de undantag i fråga om vissa bränslen som anges i denna punkt.

Avdrag för skatt på bränsle som den skattskyldige förbrukat på ett sätt som ger rätt till skattebefrielse med stöd av 6 a kap. 1 § 9, 10, 11 eller 17 eller med stöd av 6 a kap. 2 a, 2 b eller 2 c § får dock göras endast om den skattskyldige inte är ett företag utan rätt till statligt stöd.

Avdrag för skatt på bränsle som den skattskyldige förbrukat på ett sätt som ger rätt till skattebefrielse med stöd av 6 a kap. 1 § 9, 10, 11 eller 17 eller med stöd av 6 a kap. 2 a eller 2 c § får dock göras endast om den skattskyldige inte är ett företag utan rätt till statligt stöd.

*Lydelse enligt lagrådsremissen
Skattebefrielse för biogasol som
förbrukas för uppvärmning*

Föreslagen lydelse

3 §

Den som är skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med

Den som är skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med

³ Senaste lydelse 2019:491.

100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på bränsle som avses i 6 a kap. 2 b eller 2 c § och som sålts som bränsle för uppvärmning till någon som inte är en stödmottagare.

Nuvarande lydelse

För andra bränslen än biogas eller de som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 får en skattskyldig som har förbrukat eller sålt bränslet som motorbränsle göra avdrag för

1. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,
2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och
3. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 eller 2 och som framställts av biomassa.

En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Första stycket gäller endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på bränsle som avses i 6 a kap. 2 c § och som sålts som bränsle för uppvärmning till någon som inte är en stödmottagare.

Föreslagen lydelse

3 b §⁴

För andra bränslen än biogas, *biogasol* eller de som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 får en skattskyldig som har förbrukat eller sålt bränslet som motorbränsle göra avdrag för

4 §⁵

En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas *och biogasol* som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Första stycket gäller endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,
2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare, och
3. *biogasen eller biogasolen omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för bi drivmedel och flytande bio-bränslen.*

⁴ Senaste lydelse 2017:1231.

⁵ Senaste lydelse 2016:505.

Om *biogas* förbrukats eller sålts som motorbränsle för transportändamål, gäller skattebefrielse enligt denna paragraf endast om biogasen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. *lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.*

Om *biogasen eller biogasolen* förbrukats eller sålts som motorbränsle för transportändamål, gäller skattebefrielse enligt denna paragraf endast om biogasen *eller biogasolen dessutom* omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. *samma lag.*

4 a §⁶

En skattskyldig som gör avdrag för skatt på bränsle enligt 3–4 §§ är skyldig att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer på begäran lämna de uppgifter som regeringen behöver för sin rapportering till Europeiska kommissionen när det gäller frågan om huruvida det statliga stöd som genom *avdraget* ges för bränslet medför överkompensation i strid med reglerna om statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

En skattskyldig som gör avdrag för skatt på bränsle enligt 3 a, 3 b *eller* 4 § är skyldig att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer på begäran lämna de uppgifter som regeringen behöver för sin rapportering till Europeiska kommissionen när det gäller frågan om huruvida det statliga stöd som genom *skattebefrielsen* ges för bränslet medför överkompensation i strid med reglerna om statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Första stycket gäller även den som medges skattebefrielse med stöd av 6 a kap. 2 c §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas.

9 kap.

2 §⁷

Om någon som inte är skattskyldig eller skattebefriad förbrukare har förbrukat bränsle på ett sådant sätt som ger rätt till skattebefrielse enligt 6 a kap., medger beskattningsmyndigheten efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatten på bränslet.

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 1 § 9, 10, 11 eller 17 eller med stöd av 6 a kap. 2 a, 2 b eller 2 c § medges endast om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd. I dessa fall krävs även att sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare för sin verksamhet,

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 1 § 9, 10, 11 eller 17 eller med stöd av 6 a kap. 2 a eller 2 c § medges endast om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd. I dessa fall krävs även att sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare för sin verksamhet, om återbetal-

⁶ Senaste lydelse 2014:1496.

⁷ Senaste lydelse 2019:491.

om återbetalning söks med belopp som medför att sökandens sammanlagda återbetalning inom stödordningen per kalenderår uppgår till minst

1. 15 000 euro i fall som avses i 6 a kap. 1 § 10 eller 2 a § första stycket 2, eller

2. 200 000 euro i övriga fall.

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 2 b eller 2 c § medges endast i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 7 kap. 3 §.

ning söks med belopp som medför att sökandens sammanlagda återbetalning inom stödordningen per kalenderår uppgår till minst

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 2 c § medges endast i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 7 kap. 3 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 3 a kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 a kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked för biodrivmedel.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked för biodrivmedel *och för gasformiga biobränslen.*

2 §²

I denna lag betyder

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

biodrivmedel: vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål,

livsmedelsbaserade biodrivmedel: biodrivmedel som framställs från spannmål eller andra stärkelsrika grödor eller från socker- eller oljegrödor,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelsrika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

flytande biobränslen: vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa,

gasformiga biobränslen: gasformiga bränslen för andra energi-

¹ Senaste lydelse 2015:838.

² Senaste lydelse 2017:1094.

ändamål än transportändamål,
som framställs av biomassa,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet, och

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller det flytande bibränslet och börjar med

- odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

- omhändertagandet av avfall eller restprodukter som biodrivmedlet eller det flytande bibränslet framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet.

3 a kap.

1 §³

Om den som är rapporterings- skyldig för ett biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket a begär det och det finns ett kontrollsystem som visar att drivmedlet eller den anläggning där drivmedlet har producerats uppfyller de krav som följer av detta kapitel, ska tillsynsmyndigheten ange detta i ett särskilt beslut (anläggningsbesked).

Ett anläggningsbesked får begäras av den som är

1. rapporteringskyldig för ett biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket a, eller

2. skattskyldig för ett gasformigt bibränsle enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Med anläggningsbesked avses ett beslut av tillsynsmyndigheten om att det i fråga om ett biodrivmedel eller gasformigt bibränsle finns ett kontrollsystem som visar att bränslet eller den anläggning där bränslet har producerats uppfyller de krav som följer av detta kapitel.

2 §⁴

Kontrollsystemet ska visa att ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a, 3 b eller 4 § lagen (1994:1776) om skatt på energi

1. inte är livsmedelsbaserat, eller
2. är livsmedelsbaserat men har producerats i en anläggning som

Kontrollsystemet ska visa att ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a eller 3 b § lagen (1994:1776) om skatt på energi

1. inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor, eller

³ Senaste lydelse 2015:838.

⁴ Senaste lydelse 2017:1216.

tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskriven.

2. är framställt av livsmedels- eller fodergrödor men har producerats i en anläggning som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskriven.

2 a §

Kontrollsystemet ska visa att ett gasformigt biobränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Första stycket gäller också för ett biodrivmedel eller gasformigt biobränsle som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

2 Bakgrund och gällande rätt

2.1 Inledning

Sverige har för närvarande tre statsstödsgodkännanden för skattebefrielse för biobränslen. Det är statsstödsgodkännande för skattebefrielse för biogas som motorbränsle (SA.43302), biogas, vegetabiliska oljor och fetter samt Fame m.m. för uppvärmning (SA.49893) samt höginblandade och rena flytande biodrivmedel (SA.48069). Dessa tre statsstödsgodkännanden löper ut den 31 december 2020.

Statsstödsgodkännandena har sin rättsliga grund i Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020, förkortade EEAG. Riktlinjerna innehåller ett stoppdatum som innebär att statligt stöd inte får ges till livsmedelsbaserade biobränslen efter den 31 december 2020. Kommissionen avser att förlänga tiden för tillämpningen av EEAG men kommer då inte att ändra detta stoppdatum. Följaktligen kommer inte stöd till livsmedelsbaserade biobränslen att godkännas efter den 31 december 2020 även om EEAG förlängs.

Sverige har under flera år försökt få kommissionen att förändra sin syn på biobränslen som framställts av livsmedels- och fodergrödor och tillåta statligt stöd till dessa biobränslen åtminstone under en övergångsperiod. Det arbetet pågår fortfarande.

I fråga om vegetabiliska oljor och fetter samt Fame m.m. för uppvärmning finns inte förutsättningar för Sverige att få ett förnyat statsstödsgodkännande vad gäller livsmedelsbaserade biobränslen och är även i fråga om övriga biobränslen begränsade. I denna promemoria föreslås därför att befrielsen från energiskatt och koldioxidskatt för vissa skattepliktiga biobränslen som förbrukas för uppvärmning avskaffas.

I fråga om biogas och biogasol har Sverige ansökt hos kommissionen om statsstödsgodkännande för att fortsatt få skattebefria icke livsmedelsbaserad biogas och biogasol både som bränsle för uppvärmning och som motorbränsle. Enligt regeringens förslag i en lagrådsremiss den 27 februari 2020, Skattebefrielse för biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning (Fi2020/00802/S2), ska dagens skattebefrielse för biogas utökas till att omfatta även biogasol från och med den 1 januari 2021. Möjligheten att få ett statsstödsgodkännande bygger på att den som begär skattebefrielse ska kunna visa att den biogas och biogasol som förbrukats eller sålts inte är livsmedelsbaserad. Med livsmedelsbaserad avses att biodrivmedlet framställs från livsmedels- eller fodergrödor, dvs. stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor. Detta innefattar inte restprodukter och avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin, eller mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk. Med mellangrödor avses exempelvis täckgrödor och fånggrödor. I promemorian finns därför också ett förslag för att säkerställa att endast icke livsmedelsbaserad biogas och biogasol omfattas av skattebefrielse.

2.2 Energiskattedirektivet och lagen om skatt på energi

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturerad av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (energiskattedirektivet) är ett unionsgemensamt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el.

De bränslen som omfattas av energiskattedirektivet svarar för den övervägande delen av den totala bränsleförbrukningen inom EU. Det rör sig om alla drivmedel, såväl fossila som sådana som har framställts av biomassa. I fråga om uppvärmningsbränslen omfattar energiskattedirektivet främst fossila bränslen men även vissa biobränslen, som t.ex. vegetabiliska och animaliska oljor och fetter samt biogas och biogasol som framställts av biomassa. I fråga om bränslen för uppvärmning anges i energiskattedirektivet även att alla andra kolväten än torv ska beskattas.

Utgångspunkten är att medlemsstaternas nationella beskattning av bränslen ska uppfylla vissa i direktivet föreskrivna minimiskattenivåer. Samtidigt innehåller direktivet krav på obligatorisk skattebefrielse i vissa situationer samt möjligheter för medlemsstaterna att ge skattenedsättning och fullständig eller partiell skattebefrielse i andra situationer. Sverige har i varierande utsträckning utnyttjat dessa möjligheter. Ett exempel är skattebefrielsen för biogas samt för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. som bränsle för uppvärmning. Ett annat exempel är skattebefrielsen för biogas och biogasol som används som motorbränsle. Med biogas förstås ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som framställts av biomassa och vars energiinnehåll till övervägande del härrör från metan. Regeringen har i en lagrådsremiss den 27 februari 2020 (Fi2020/00802/S2) föreslagit att skattebefrielsen för uppvärmningsbränslen utökas till att omfatta även biogasol. Med biogasol förstås ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som framställts av biomassa och vars energiinnehåll till övervägande del härrör från propan eller butan.

Lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, reglerar skatter på bränslen och el. Skattereglerna är anpassade till energiskattedirektivet. I LSE definieras de flesta bränslen genom hänvisningar till KN-nummer. Med KN-nummer menas nummer i Kombinerade nomenklaturen enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om gemensamma tulltaxan. Uppdateringar av hänvisningarna till tulltaxan för sådana varor som omfattas av lagen sker genom genomförandebeslut fattade av Europeiska kommissionen (1 kap. 2 a § LSE). De svenska energi- och koldioxidskattebeloppen för fossila bränslen som t.ex. bensin, diesel, naturgas och gasol finns i 2 kap. 1 § första stycket LSE. Skatten beräknas utifrån de enheter som följer av lagtexten.

Andra skattepliktiga bränslen ska enligt artikel 2.3 i energiskattedirektivet beskattas i nivå med likvärdigt bränsle för vilket en minimiskattenivå är angiven i direktivet, se 2 kap. 3 och 4 §§ LSE. Vid bedömningen av vilket bränsle som är det likvärdiga bränslet behöver det fastställas om den aktuella produkten används som bränsle för

uppvärmning eller som motorbränsle. Det görs därefter en bedömning av vilket av de direkt skattepliktiga bränslena i 2 kap. 1 § LSE som produkten i sin användning kan ersättas med på ett verkningsfullt sätt eller, om detta inte är möjligt, det bränsle vars beskaffenhet och ändamål står närmast den aktuella produkten. Vid denna bedömning saknar det betydelse om det direkt skattepliktiga bränslet har försetts med märk- och färgämnen. Inte heller ska någon hänsyn tas till energiinnehållet i de aktuella bränslena.

Medlemsstaterna ges i artikel 16 i energiskattedirektivet möjlighet att skattebefria bränslen som framställts av biomassa. Detta är grunden för de skattebefrielser som i dag gäller för olika flytande och gasformiga biobränslen för uppvärmning och motorbränslen enligt 6 a kap. 2 b och 2 c §§ och 7 kap. 3 a–4 §§ LSE.

2.3 EU:s regler om statligt stöd

Både energiskatten och koldioxidskatten är att anse som miljörelaterade skatter. Nedsättning av eller befrielse från skatterna kan vara utformade så att åtgärderna definitionsmässigt utgör statligt stöd enligt reglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget. I artikel 26 i energiskattedirektivet klargörs att skatteåtgärder som uppfyller energiskattedirektivets bestämmelser kan omfattas av EU:s regler om statligt stöd. Genom att skattebefrielse för biobränslen är en möjlighet och inte en skyldighet enligt energiskattedirektivet omfattas denna skattebefrielse av EU:s regler om statligt stöd. Europeiska kommissionen har i sitt meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020, förkortade EEAG, angett villkoren för när stöd för energi- och miljöändamål kan anses vara förenliga med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

Grundförutsättningarna för att statligt stöd till skydd för miljön ska kunna ges är att stödet har en stimulanseffekt, att det är nödvändigt och proportionellt. Dessa förutsättningar behandlas närmare i EEAG. Ett stöd som ges för bränslen som framställts av biomassa får kompensera endast för merkostnaderna för framställningen av bränslet i förhållande till det fossila bränsle som ersätts. Om stödet överstiger merkostnaderna för framställningen av biobränslet uppstår s.k. överkompensation. I statsstödsgodkännandet åtar sig Sverige att kontrollera att varaktig överkompensation inte uppstår. Om Sverige inte åtgärdar en konstaterad överkompensation står det i strid med statsstödsgodkännandet, dvs skattebefrielsen är ett otillåtet statsstöd. Vidare gäller, till följd av bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (förnybartdirektivet) ett krav på att biodrivmedel (biobränslen för transportändamål) och flytande biobränslen för andra ändamål än transport ska uppfylla de hållbarhetskriterier som anges i förnybartdirektivet.

Ytterligare förutsättningar för att statligt stöd ska kunna ges till biobränslen efter den 31 december 2020 är enligt punkt 113 i EEAG att biobränslena inte är livsmedelsbaserade. Kommissionen avser att förlänga

tiden för tillämpningen av EEAG men kommer då inte att ändra detta stoppdatum. Följaktligen kommer inte stöd till livsmedelsbaserade biobränslen att godkännas efter den 31 december 2020 även om EEAG förlängs. Det finns ingen definition av livsmedelsbaserade biodrivmedel i EEAG, men begreppet definieras som biodrivmedel som framställts från spannmål eller andra stärkelserika grödor, socker- eller oljegrödor i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (GBER). Denna definition har införts i 1 kap. 2 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, kallad hållbarhetslagen.

I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (det omarbetade förnybartdirektivet) har det införts en ny definition av livsmedels- och fodergrödor. Med livsmedels- och fodergrödor avses enligt det direktivet stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgröda exklusivt restprodukter, avfall eller material som innehåller både cellulosa och lignin och mellangrödor, såsom fånggrödor och täckgrödor, förutsatt att användningen av sådana mellangrödor inte medför krav på ytterligare land. Det omarbetade förnybartdirektivet ska genomföras i svensk rätt senast den 30 juni 2021. Den nya definitionen av livsmedels- och fodergrödor bör därmed ersätta den nuvarande definitionen av livsmedelsbaserade biodrivmedel.

För skattebefrielsen för vissa biobränslen som används för uppvärmning har kommissionen genom beslut i statsstödsärendet SA.49893 den 19 juli 2018 förlängt tidigare statsstödsgodkännande av skattebefrielsen för biobränslen som används för värmeproduktion t.o.m. utgången av 2020. Det rör sig om animaliska och vegetabiliska fetter och oljor, icke-syntetisk metanol, Fame och vissa andra blandningar av estrar och glycerol samt biogas. Besluten har förenats med de villkor som krävs enligt EEAG, vilket inkluderar krav på att det säkerställs att biodrivmedelsproducenter inte överkompenseras.

Vissa särskilda statsstödskrav är också införda som villkor för skattebefrielse i LSE. Det rör sig om att stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd och att uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare (se prop. 2015/16:159 s. 42 f. och 59 f. om den närmare innebörden av dessa regler).

3 Avskaffad skattebefrielse för vissa skattepliktiga biobränslen för uppvärmning

3.1 Avskaffad skattebefrielse för flytande biobränslen

Promemorians förslag: Skattebefrielsen för andra skattepliktiga biobränslen för uppvärmning än biogas och biogasol avskaffas.

Skälen för förslaget: Sveriges statsstödsgodkännande för skattebefrielse för animaliska och vegetabiliska fetter och oljor, icke-syntetisk metanol, Fame och vissa andra blandningar av estrar och glycerol samt biogas för uppvärmning (SA.49893) löper ut den 31 december 2020 och det bedöms inte möjligt att få ett förnyat godkännande.

Som nämnts ovan kommer inte Europeiska kommissionen att godkänna statliga stöd till livsmedelsbaserade biobränslen efter den 31 december 2020. Punkt 113 i Europeiska kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020 (EEAG) medför att statligt stöd inte får ges till livsmedelsbaserade biobränslen efter den 31 december 2020. Ordalydelsen i punkt 113 EEAG tar sikte på biodrivmedel men tillämpas av kommissionen analogt även på biobränslen för andra användningsområden.

Skattepliktiga biooljor används som substitut till fossil eldningsolja i värme- och kraftvärmeverk där de främst används för spetslast- och mellanlastproduktion. Det finns även mindre verksamheter som använder biooljor som bränsle för uppvärmning, exempelvis i asfaltsproduktion. Blandningen av biooljor påverkar dess egenskaper varför den kan variera beroende på vilken typ av anläggning den ska användas i. Mixen kan bestå av t.ex. olivolja, palmolja och rapsolja. Normalt utgörs oljorna och fetterna av restprodukter från biooljeraffinaderier samt livsmedels- och kosmetikaindustrierna.

I Sverige står tallbeckolja och s.k. MFA (Mixed Fatty Acids, mixade vegetabiliska oljor) för den största andelen av användningen av biooljor. Dessa biobränslen är inte skattepliktiga och omfattas inte av den nu aktuella skattebefrielsen. Detta beror på att de inte är energiprodukter enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, och därför inte skattepliktiga under förutsättning att de inte innehåller annat kolväte än torv. Skatt ska under vissa förutsättningar betalas även för produkter som definitionsmässigt inte är energiprodukter. Så är exempelvis fallet för en produkt som är avsedd att förbrukas, säljs eller förbrukas som bränsle för uppvärmning och innehåller annat kolväte än torv. För de flesta produkterna är inte heller denna förutsättning uppfylld. Fasta trädbränslen såsom ved, pellets, flis och träkol är undantagna från skatteplikt.

De flytande biobränslen som är skattepliktiga energiprodukter och som i dag medges skattebefrielse enligt 6 a kap. 2 b § LSE är de som vid tillämpningen av LSE har KN-nummer 1507–1518 (diverse vegetabiliska oljor och fetter), KN-nummer 2905 11 00 (metanol, som inte är av

syntetiskt ursprung) och KN-nummer 3824 90 99 (diverse kemiska produkter, bl.a. Fame och E85). Dessa är till övervägande del framställda av livsmedels- och fodergrödor. Det bedöms därför att Sverige enligt nuvarande EU-regler inte kan få ett förnyat godkännande från kommissionen om att fortsätta ge stöd i form av skattebefrielse till dessa bränslen.

Det aktuella statsstödsbeslutet har förenats med de villkor som krävs enligt EEAG, vilket inkluderar krav på att det säkerställs att biodrivmedelsproducenter inte överkompenseras, dvs. att skattebefrielsen endast kommer att kompensera för de merkostnader som dessa biobränslen medför i jämförelse med alternativa fossila bränslen.

Regeringen är enligt beslutet skyldig att årligen rapportera till kommissionen att någon överkompensation inte sker genom den skattelättnad som ges till de flytande biobränslena alternativt att föreslå åtgärder för framtiden som innebär att överkompensationen undviks.

Energimyndigheten har i uppdrag att årligen rapportera till regeringen om de skattebefriade biobränslena har överkompenserats. Övervakningsrapporten för 2019 (finns tillgänglig i Infrastrukturdepartementet, dnr. I2020/00779/E) visar att överkompensation kan ha förekommit vid användning av lätta och tunga biooljor i värmeverk under helåret 2019. Efter att möjligheterna till skatteavdrag ändrades den 1 augusti 2019 ökade risken för överkompensation för lätta och tunga biooljor för värmeproduktion även i kraftvärmeverk.

Rapporten visar även att tunga biooljor som ersätter tung eldningsolja i värmeverk var något billigare än den fossila motsvarigheten, eldningsolja 5. Detta indikerar att överkompensation möjligtvis har skett under 2019. Rapporten visar vidare att tunga biooljor som ersätter tung eldningsolja i kraftvärmeverk inte var billigare än den fossila motsvarigheten, eldningsolja 5. Detta indikerar att troligtvis ingen överkompensation har skett för helåret 2019. De ändringar avseende avdrag som var möjliga fr.o.m. den 1 augusti 2019 innebar dock en ökad kostnad för eldningsolja 5 vilket skulle medföra att risk för överkompensation för biooljor föreligger.

Kostnaden för mixade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter av tunn kvalitet med skattebefrielse var lägre än kostnaden för eldningsolja 1 i värmeverk under 2019. Rapporten visar att överkompensation troligtvis har skett 2019. Beräkningen visar att överkompensation troligtvis inte har skett för mixade tunna vegetabiliska oljor i kraftvärmeverk räknat på helåret 2019. De ändringar avseende avdrag som var möjliga fr.o.m. den 1 augusti 2019 innebar en ökad kostnad för eldningsolja vilket skulle medföra att risk för överkompensation för biooljor även i kraftvärmeverk föreligger.

Motsvarande övervakningsrapport för 2018 (som finns tillgänglig i Infrastrukturdepartementet, dnr. I2019/01410/E) visar att kostnaden för lätta och tunga biooljor i värmeverk var lägre än kostnaden för de fossila motsvarigheterna i värmeverk under 2018, vilket innebär att överkompensation sannolikt även skedde 2018.

Åtgärder måste således vidtas för att åtgärda den uppkomna överkompensationen. Särskilt mot bakgrund av att det är angeläget att skattereglerna är hållbara och försvarbara i ett EU-rättsligt perspektiv.

Statsstödsgodkännandet har, som nämnts ovan, sin rättsliga grund i EEAG. Dessa riktlinjer kommer sannolikt att förlängas, men möjligheten att ge statsstöd till livsmedelsbaserade biobränslen upphör den 31 december 2020. Därefter finns det inte någon möjlighet att ge statsstöd till livsmedelsbaserade biobränslen enligt statsstödsreglerna. Denna tidsbegränsning kommer enligt underhandsuppgifter från kommissionens tjänstemän inte att förlängas i samband med förlängningen av riktlinjerna.

Med hänsyn till att de skattepliktiga biobränslen (bortsett från biogas och biogasol, se avsnitt 4 nedan) som förbrukas som bränsle för uppvärmning i Sverige till övervägande del är framställda av livsmedels- och fodergrödor samt att det har påvisats att dessa bränslen är överkompenserade bedöms det, som nämnts ovan, inte finnas förutsättningar för ett förnyat statsstödsgodkännande. Skattebefrielsen bör därför avskaffas.

Sammantaget medför detta att den nuvarande skattebefrielsen i 6 a kap. 2 b § LSE bör avskaffas.

Lagförslag

Förslaget föranleder dels att 6 a kap. 2 b § LSE upphävs, dels ändring av 1 kap. 11 a §, 7 kap. 1 och 3 §§ samt 9 kap. 2 § samma lag.

3.2 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som är nödvändig i aktuella lagstiftningsärendet och avseende de aspekter som ska belysas enligt 6 och 7 §§ förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det sker mot bakgrund av tillgängliga uppgifter och i den omfattning som är möjlig.

3.2.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget om att avskaffa skattebefrielsen för flytande uppvärmningsbränslen är att följa EU:s statsstödsregelverk. En fortsatt skattebefrielse efter 2020 skulle innebära att ett otillåtet statsstöd föreligger, med anledning av att bränslena till övervägande del är framställda av livsmedels- och fodergrödor samt att det har påvisats att dessa bränslen är överkompenserade. Någon alternativ lösning att uppnå detta finns inte.

3.2.2 Offentligfinansiella effekter

Skatteintäkterna bedöms öka med 5 miljoner kronor per år då skattebefrielsen för andra skattepliktiga biobränslen för uppvärmning än biogas och biogasol avskaffas. Då skattebefrielsen avskaffas beskattas de aktuella bioolja som likvärdigt bränsle, dvs. fossil eldningsolja. Energiskatten för fossil eldningsolja motsvarar 903 kronor och koldioxidskatten 3 420 kronor per kubikmeter 2020. Skattesatserna justeras årligen med förändringen av konsumentprisindex. Fossila

bränslen som används för uppvärmning i värme- och kraftvärmeverk inom energisektorn inom EU:s system med handel för utsläppsrätter, förkortat EU ETS, beskattas med 100 procent energiskatt och 91 procent koldioxidskatt. Praktiskt taget all användning av uppvärmningsbränslen i värme- och kraftvärmeverk sker inom EU ETS. För användning av uppvärmningsbränslen i industrin inom EU ETS är beskattningen 30 procent energiskatt och 0 procent koldioxidskatt. För industrin utanför EU ETS är beskattningen 30 procent energiskatt och 100 procent koldioxidskatt. De nedsättningsregler som gäller för fossil eldningsolja kommer i och med förslaget i denna promemoria även gälla för de skattepliktiga biooljorna.

Användningen av de biobränslen som berörs av förslaget är låg. Enligt Energimyndigheten var andelen flytande biobränslen som inte är skattepliktiga ca 97 procent av flytande biobränslen för uppvärmning 2018. Huvudparten av dessa biobränslen används inom industrin. I Sverige står tallbeckolja och s.k. MFA (Mixed Fatty Acids, mixade vegetabiliska oljor) för den största andelen av användningen av biooljor som inte är skattepliktiga.

Cirka 9 000 kubikmeter skattepliktiga biooljor användes 2018 för uppvärmning, främst RME från rapsolja. Enligt SCB används den övervägande delen av de skattepliktiga biooljorna inom kraftvärmeverk och värmeverk. Användning av skattepliktiga biooljor bedöms närmast upphöra då skattebefrielsen avskaffas. En övergång till tallbeckolja, MFA och till viss del fasta biobränslen, som träpulver bedöms ske, vilket medför att skatteintäkterna inte ökar då dessa bränslen inte är skattepliktiga.

Förslaget bedöms medföra en viss ökning av användningen av fossil eldningsolja. Om det antas att ca 20 procent av skattepliktiga biooljor ersätts med eldningsolja motsvarar det en användning av 1 600 kubikmeter eldningsolja (korrigerat för olika energivärde i biooljor och eldningsolja). Det är denna ökade användning som beräkningen av ökade skatteintäkter utgår ifrån.

3.2.3 Effekter för företag

Förslaget kan få störst effekt för mindre företag som använder skattepliktiga biooljor och fortsatt vill använda biobränslen, då större andel av deras energianvändning kan omfattas av skattepliktiga biooljor. RME kan användas i mindre anläggningar som huvudbränsle. I större anläggningar används oftast RME och skattepliktiga vegetabiliska oljor och fetter som s.k. topplast, reservbränsle eller komplement till fasta biobränslen. Större energiföretag förbrukar olika bränslen, både fossila och biobaserade, och är sannolikt mindre sårbara då skattebefrielsen för vissa skattepliktiga biobränslen avskaffas. För uppvärmning tar omkring 80 aktörer del av nedsättningen för RME och omkring fem aktörer för vegetabiliska oljor och fetter. Dessa biooljor används framförallt inom energisektorn. Även vissa kommunala och privata bostads- och fastighetsbolag använder skattepliktiga biooljor för uppvärmning. Utifrån tillgänglig statistik finns inga uppgifter om storleken på företagen. Av de aktörer som får ta del av nedsättningen är det ca 55 företag som använder under 100 kubikmeter biooljor per år.

Skattepliktiga biooljor kan i befintliga pannor ersättas med biooljor som inte är skattepliktiga, främst MFA och vissa fall tallbeckolja. MFA består av blandningar av olika restoljor från industrin och kan ersätta både lätta och tunga eldningsoljor. MFA används främst inom värmeverk och kraftvärmeverk. Tallbeckolja är en biprodukt vid papperstillverkning och kan jämföras med lågsavvlig tung eldningsolja. Den används främst inom industrin, men även i betydande omfattning inom värmeverk och kraftvärmeverk inom energisektorn. Med utgångspunkt från SCB:s energivarubalanser för 2018 uppskattas användningen av MFA till ca 47 procent och tallbeckolja till ca 37 procent av all användning av biooljor i värmeverk och kraftvärmeverk inom energisektorn. Omkring 12 procent står skattepliktiga biooljor för i värmeverk och kraftvärmeverk inom energisektorn (11 procent för RME och 1 procent för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter). Omställningen från skattepliktiga biooljor, som följd av förslaget, kan medföra vissa kostnader vad avser pannor, brännare, rörledning och filter. Dessa kostnader bedöms dock i allmänhet som låga. Något högre förväntas kostnaderna bli om RME med finare kvalitet ska ersättas.

Producenter och leverantörer av RME kommer sannolikt inte att få avsättning för sin produkt för uppvärmning. Dock bedöms avsättning finnas på andra marknader. Exempelvis används ca 98 procent av RME som biobränsle inom drivmedelssektorn.

3.2.4 Effekter för den enskilda

Skattebefrielse för biooljor medges även vid försäljning till en privatperson. Ett fåtal enskilda har ersatt fossil olja i konventionella mindre oljepannor med RME. Oftast behövs inga större extra investeringar då RME används, speciellt för nya oljepannor. Sådan användning bedöms dock vara väldigt låg, då ett fåtal oljepannor numera används av hushåll och RME oftast är något dyrare än fossil eldningsolja. Då skattebefrielsen avskaffas upphör sannolikt användningen av RME för enskilda. Om förslaget medför en övergång till fossil eldningsolja blir den ekonomiska konsekvensen för enskilda hushåll begränsad.

3.2.5 Effekter för miljön

Skattepliktiga biooljor för uppvärmning får genom åtgärden ett högre pris. Detta bedöms leda till en övergång till tallbeckolja och MFA som inte är skattepliktiga och inte berörs av åtgärden. Det medför en övergång från i huvudsak flytande biobränslen framställda av livsmedels- och fodergrödor till sådana som inte är det. En viss övergång förväntas ske till fasta biobränslen. Även en viss övergång till fossila eldningsoljor förväntas men denna effekt bedöms som liten. Om det antas att ca 20 procent av de skattepliktiga biooljorna ersätts med eldningsolja motsvarar det 1 600 kubikmeter eldningsolja (korrigerat för olika energivärde i biooljor och eldningsolja). Utsläppen av koldioxid kan då öka med ca 4 600 ton per år. Det kan medföra något försämrade möjligheter för Sverige att på ett kostnadseffektivt sätt nå målet om inga nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast 2045. Effekten beräknas dock bli i det närmaste

försumbar i förhållande till de totala utsläppen. Utsläpp av övriga luftföroreningar, såsom partiklar och kväveoxider bedöms som förhållandevis oförändrade till följd av förslaget. De olika energislagen av bioolja bidrar till luftföroreningar på liknande sätt som fossil eldningsolja.

3.2.6 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget förväntas medföra vissa kostnader av engångskaraktär för Skatteverket. Dessa kostnader består av kostnader för åtgärder för att bl.a. tillgodose informationsbehovet. Förslaget torde inte föranleda några behov av informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Förslaget innebär marginellt minskade kostnader för Energimyndigheten då myndigheten inte längre kommer ges i uppdrag att ta fram övervakningsrapporter för flytande biobränslen. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för övriga myndigheter.

3.2.7 Övriga effekter

Då förslaget bedöms ge upphov till förhållandevis små effekter bedöms det inte leda till några konsekvenser avseende den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslaget bedöms inte påverka enskilda hushåll och inte innebära några fördelningsmässiga effekter. I avsnitt 3.1 behandlas förslagets förenlighet med EU-rätten. Förslaget syftar enbart till att uppfylla EU-rättsliga krav och bedöms vara förenligt med EU-rätten.

4 Skattebefrielse för biogas och biogasol

4.1 Ändrade förutsättningar för skattebefrielse

<p>Promemorians förslag: Befrielse från energiskatt och koldioxidskatt för biogas och biogasol begränsas till att endast gälla för biogas eller biogasol som inte är framställd av livsmedels- eller fodergrödor. En förutsättning för att skattebefrielse ska kunna medges är att bränslet omfattas av ett anläggningsbesked.</p>

Skälen för förslaget

En förutsättning för att Sverige ska kunna få fortsatt statsstöds godkännande för befrielse från energiskatt och koldioxidskatt på

biogas och biogasol är att skattebefrielsen fr.o.m. 2021 villkoras av att punkt 113 i Europeiska kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020 (EEAG) är uppfyllt. Som nämnts ovan avser kommissionen att förlänga tiden för tillämpningen av EEAG men kommer då inte att ändra stoppdatumet för stöd till livsmedelsbaserade biobränslen. Det innebär att statligt stöd inte får ges till livsmedelsbaserade biobränslen efter den 31 december 2020. Ordalydelsen i punkt 113 EEAG tar sikte på biodrivmedel men tillämpas av kommissionen analogt även på andra biobränslen. Förslagen i denna promemoria syftar till att genomföra en anpassning av den svenska lagstiftningen så att kommissionen ska kunna fatta beslut om ett statsstöds-godkännande för icke livsmedelsbaserad biogas och biogasol. Sverige har i april 2020 skickat in två ansökningar för fortsatt statsstöds-godkännande i form av skattebefrielse för icke livsmedelsbaserad biogas och biogasol till kommissionen. Ansökningarna avser statsstöds-godkännanden för tio år. Förändringen innebär alltså att den som genom avdrag eller återbetalning vill åtnjuta skattebefrielsen ska visa att den biogas eller biogasol som förbrukats för uppvärmning eller förbrukats eller sålts som motorbränsle inte är framställd av livsmedels- eller fodergrödor.

Biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning

Skattebefrielsen för biogas som förbrukas som bränsle för uppvärmning regleras i 6 a kap. 2 c § lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Enligt regeringens förslag i en lagrådsremiss den 27 februari 2020, Skattebefrielse för biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning (Fi2020/00802/S2), ska denna skattebefrielse utökas till att omfatta även biogasol.

Nu måste en anpassning göras för att säkerställa att skattebefrielse inte ska kunna medges för biogas eller biogasol som framställts av livsmedels- eller fodergrödor. Det bör därför införas krav på ett kontrollsystem inom ramen för det system med hållbarhetsbesked och anläggningsbesked som redan gäller i dag. Ett sådant kontrollsystem ger rätt till ett besked från tillsynsmyndigheten (Energimyndigheten) om att kontrollkravet är uppfyllt. En fördel med ett sådant system är att kontrollsystemet finns på plats och är godkänt redan innan skattebefrielsen blir aktuell. Därmed behöver inte Skatteverket vid varje deklarations- eller återbetalnings-tillfälle utreda gasens ursprung. En förutsättning för att skattebefrielse ska kunna medges för biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning bör därför vara att bränslet omfattas av ett anläggningsbesked. I praktiken innebär detta att skattebefrielse endast medges för bränslen som inte är framställda av livsmedels- eller fodergrödor. Den närmare utformningen av de nödvändiga lagförslagen i den delen behandlas i avsnitt 4.2.

Såvitt avser biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning kan skattebefrielse för stödmottagare i praktiken uppnås på två sätt. Om en skattskyldig själv förbrukar bränslet får denne göra avdrag i sin punktskattedeklaration, se 7 kap. 1 § första stycket 2 LSE med de begränsningar som framgår av paragrafens andra stycke. Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat bränslet medger beskattnings-myndigheten, efter ansökan från förbrukaren, återbetalning av skatten på

bränslet, se 9 kap. 2 § första stycket LSE med de begränsningar som framgår av andra och tredje styckena.

I de fall den skattskyldige gör avdrag bör denne själv kunna begära ett anläggningsbesked, se avsnitt 4.2.

Det bör dock anses innebära en alltför omfattande administration för såväl Energimyndigheten som de återbetalningsberättigade om dessa ska kunna ansöka om egna anläggningsbesked, dvs. om de som inte är skattskyldiga ska bygga upp ett sådant kontrollsystem som krävs för att själva kunna erhålla ett anläggningsbesked. I det fall en förbrukare av gas ansöker om återbetalning innebär förslaget därför att denne måste kunna visa att gasen i sig omfattas av ett anläggningsbesked. I detta fall bör därmed förbrukaren säkerställa att den skattskyldige leverantören har ett anläggningsbesked som omfattar den aktuella gasen. På begäran av Skatteverket bör anläggningsbeskedet kunna visas upp för att styrka rätten till återbetalning.

Som nämnts i avsnitt 2.3 ovan innebär EU:s statsstödsregler att ett stöd som ges för bränslen som framställts av biomassa får kompensera endast för merkostnaderna för framställningen av bränslet i förhållande till det fossila bränsle som ersätts. Skattebefrielse får endast medges om det är nödvändigt och proportionerligt i förhållande till ändamålet med stödet. Statsstödsreglerna innebär alltså att skattebefrielse för biobränslen inte får medföra överkompensation. Regeringen är skyldig att årligen rapportera till kommissionen att någon överkompensation inte sker genom de aktuella skattelättnaderna. Det är Energimyndigheten som sammanställer rapporter i detta avseende. De som gör avdrag för biobaserade motorbränslen är skyldiga att på begäran lämna de uppgifter som behövs för rapporteringen. Detta har tidigare gällt även de som gjort avdrag för biobränslen för uppvärmning. De som genom avdrag eller återbetalning medges skattebefrielse för förbrukning av biogas eller biogasol för uppvärmning föreslås ha motsvarande rapporteringsskyldighet.

Biogas och biogasol som motorbränsle

I fråga om biogas och biogasol som förbrukats eller sålts som motorbränsle uppnås skattebefrielsen genom att den skattskyldige gör avdrag i sin punktskattedeklaration. Någon möjlighet till återbetalning finns inte i denna situation.

Redan med nuvarande regler krävs att den skattskyldige har både ett hållbarhetsbesked och ett anläggningsbesked för att avdrag ska medges för biogas och biogasol som förbrukats eller sålts som motorbränsle för transportändamål. I denna del föreslås inte några ändringar. Innebörden av anläggningsbeskedet ändras dock för dessa gaser, se avsnitt 4.2.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 b, 4 och 4 a §§ LSE.

4.2 Kravet på anläggningsbesked för biogas och biogasol utökas

Promemorians förslag: Anläggningsbesked införs för gasformiga biobränslen för andra ändamål än transportändamål. Den som är skattskyldig för dessa bränslen ska kunna ansöka om anläggningsbesked.

För att få ett anläggningsbesked för gasformiga biobränslen krävs ett kontrollsystem som visar att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor. Detta gäller även gasformiga bränslen som används för transportändamål. Med livsmedels- eller fodergrödor avses stärkelsrika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor. Detta innefattar inte restprodukter och avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin, eller mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk.

Skälen för förslaget: Som angivits i föregående avsnitt föreslås att skattebefrielse för biogas och biogasol efter den 31 december 2020 enbart medges för icke livsmedelsbaserade gaser. För att Skatteverket ska medge skattebefrielse ska bränslet omfattas av ett anläggningsbesked.

Regler om anläggningsbesked finns i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, kallad hållbarhetslagen. Enligt det nuvarande regelverket är ett anläggningsbesked en förutsättning för att få göra avdrag för skatt på biodrivmedel enligt 7 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Detta gäller såväl flytande som gasformiga biodrivmedel. För att få ett anläggningsbesked krävs att aktören, i praktiken den skattskyldige, har ett kontrollsystem på plats som säkerställer att avdrag inte görs för livsmedelsbaserade biodrivmedel från anläggningar som tagits i drift efter den 31 december 2013 eller som är fullständigt avskrivna. För aktörer som endast hanterar biodrivmedel från restprodukter och avfall krävs enligt förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetsförordningen) i praktiken inget kontrollsystem utöver vad som omfattas av kontrollsystemet för hållbarhetskriterier.

Dessa anläggningsbesked omfattar inte biogas eller biogasol som används som bränsle för uppvärmning. I denna promemoria föreslås därför att kravet på anläggningsbesked för biogas och biogasol utökas till att omfatta situationer där bränslet förbrukats eller sålts även för andra ändamål än transportändamål. Ändringen som föreslås innebär även att för biogas och biogasol ska kravet för att få ett anläggningsbesked vara att aktören har ett kontrollsystem som visar att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor. Kretsen av aktörer som kan begära ett anläggningsbesked utökas med dem som enligt 4 kap. LSE är skattskyldiga för biogas eller biogasol för andra ändamål än transportändamål. Dessa är i dagsläget inte rapporteringsskyldiga enligt 3 kap. 1 § hållbarhetslagen. Enligt förslaget ska därmed alla skattskyldiga för biogas och biogasol, oavsett användningsändamål, kunna begära ett anläggningsbesked.

Den som inte är skattskyldig bör inte ges rätt att kunna ansöka om anläggningsbesked. Det anses nämligen innebära en alltför omfattande administration för de som inte är skattskyldiga att bygga upp ett sådant kontrollsystem som krävs för att själva kunna erhålla ett anläggningsbesked. Det kan röra sig om exempelvis fastighetsbolag, bostadsbolag eller tillverkningsindustrier. Även för Energimyndigheten skulle ett sådant förfarande medföra en ökad administration. Förslaget innebär därför, som beskrivits i avsnitt 4.1 ovan, att i det fall en förbrukare av gas ansöker om återbetalning måste förbrukaren säkerställa, och kunna visa, att bränslet som ligger till grund för ansökan omfattas av ett anläggningsbesked.

I syfte att lagens tillämpningsområde och definitioner ska omfatta de ändringar som nu föreslås behöver lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta anläggningsbesked för gasformiga biobränslen. Vidare föreslås en definition av begreppet *gasformiga biobränslen*, nämligen gasformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa.

Den definition som i dag finns för livsmedelsbaserade biodrivmedel avser biodrivmedel som framställs från spannmål eller andra stärkelserika grödor eller från socker- eller oljegrödor. Definitionen föreslås att omformuleras så att det är begreppet *livsmedels- eller fodergrödor* som avses för att definitionen ska överensstämma med det omarbetade förnybartdirektivet, se avsnitt 2.3. Genom att begreppet definieras utifrån råvaran saknar det betydelse om bränslet är ett biodrivmedel eller ett biobränsle för annat ändamål än transportändamål.

Lagförslag

Förslaget föranleder dels att en ny paragraf, 3 a kap. 2 a §, införs i hållbarhetslagen, dels att ändringar görs i 1 kap. 1 och 2 §§ samt 3 a kap. 1 och 2 §§ samma lag.

4.3 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som är nödvändig i aktuella lagstiftningsärendet och avseende de aspekter som ska belysas enligt 6 och 7 §§ förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det sker mot bakgrund av tillgängliga uppgifter och i den omfattning som är möjlig.

4.3.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget om att begränsa skattebefrielsen till biogas och biogasol som inte är framställd av livsmedels- och fodergrödor är att följa EU:s statsstödsregelverk. Alternativet att inte genomföra den föreslagna begränsningen skulle innebära ett otillåtet statsstöd, då stöd till livsmedelsbaserade biobränslen inte får ges efter 2020. Någon alternativ lösning att uppnå detta finns inte. Alternativet att inte skattebefria någon biogas eller biogasol överhuvudtaget skulle innebära svårigheter att

minska utsläppen av koldioxid och därmed även svårigheter att uppnå Sveriges och EU:s klimatmål.

4.3.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget bedöms medföra försumbara offentligfinansiella effekter. I det fall något företag med de nya reglerna inte längre beviljas skattebefrielse är bedömningen att volymerna av biogas och biogasol är små och att de ersätts med biogas och biogasol som inte är framställda av livsmedels- eller fodergrödor. En viss del kan ersättas av beskattad naturgas och fossil gasol. Dessa volymer bedöms dock som så små att den offentligfinansiella effekten blir nära noll.

4.3.3 Effekter för företag

För att få ett anläggningsbesked krävs enligt förslaget om ändrade förutsättningar för skattebefrielse att företagen har ett kontrollsystem på plats som säkerställer att avdrag inte görs för biogas och biogasol som framställts av livsmedels- eller fodergrödor. Företag som hanterar biogas som drivmedel har redan ett kontrollsystem i enlighet med hållbarhetslagen. För företag som endast hanterar biodrivmedel från restprodukter och avfall krävs inget kontrollsystem utöver kontrollsystemet för hållbarhetskriterier. Dock omfattas inte biogas och biogasol som används som bränsle för uppvärmning av hållbarhetslagens nuvarande krav. Förslaget om att utöka kravet på anläggningsbesked för biogas och biogasol som används för andra ändamål än transportändamål omfattar inget ytterligare krav på hållbarhetsbesked utan endast ett krav på anläggningsbesked.

Cirka 100 företag är skattskyldiga för biogas och medges avdrag för biogas som förbrukas som bränsle för uppvärmning. För närvarande är biogasol för uppvärmning inte skattebefriad med anledning av att den framställts av biomassa. Regeringen har i en lagrådsremiss den 27 februari 2020 (Fi2020/00802/S2) föreslagit att befrielsen från energiskatt och koldioxidskatt utökas till att omfatta biogasol, vilket kan träda i kraft tidigast den 1 januari 2021. Därför finns inga uppgifter om antalet skattskyldiga biogasolföretag, men endast ett fåtal företag förväntas bli skattskyldiga. De aktörer som i dag redan har hållbarhetsbesked för biogas och biogasol för drivmedel kommer enbart få marginellt ökade kostnader. I slutet av 2019 hade 53 aktörer hållbarhetsbesked för biogas som drivmedel, nästan samtliga av dessa hade även ett anläggningsbesked. Det är rimligt att anta att i princip alla leverantörer av biogas till uppvärmningsändamål även levererar biogas för transportändamål och därmed redan omfattas av krav på hållbarhetsbesked och anläggningsbesked.

Aktörer som gör avdrag för biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning enligt 7 kap. 1 § andra punkten LSE och som i dag inte har hållbarhetsbesked kommer få ökade kostnader av viss betydelse. Det bedöms röra sig om ca 50 aktörer. Exempel på sådana aktörer kan vara ett lantbruk som producerar biogas för egen uppvärmning eller ett energiföretag som enbart producerar biogas eller biogasol för

uppvärmning. De behöver upprätta ett massbalanssystem enligt 14 § förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, hållbarhetsförordningen, (jmf. 19–20 §§ hållbarhetsförordningen som anger att ett massbalanssystem är en förutsättning för att erhålla ett anläggningsbesked). Massbalanssystemet kan dock vara av enkelt slag. För aktörer som endast köper biogas av leverantörer med anläggningsbesked räcker det med en rutin om detta samt avtal om att endast köpa icke livsmedelsbaserad biogas. En lantbrukare som själv producerar och använder biogas behöver en rutin om att avtala med råvaruleverantörer om att råvaran inte ska utgöras av livsmedels- eller fodergrödor.

Den administrativa kostnaden för de aktörer som omfattas av hållbarhetslagen har uppskattats av Energimyndigheten i rapporten Systemet för hållbarhetskriterier i Sverige: En utvärdering av regelverkets praktiska tillämpning (ER 2015:21). Kostnaden för ett stort företag uppskattades uppgå till omkring 2 kronor per megawattimme för biogas till drivmedel. Små företag hade en betydligt högre kostnad, omkring 27 kronor per megawattimme. Kostnaden för att uppfylla hållbarhetslagen är dock låg i jämförelse med skattebefrielsen för biogas som för 2020 motsvarar 264 kronor per megawattimme för drivmedel och 367 kronor per megawattimme för uppvärmning. Ansökan om hållbarhetsbesked och upprättande av kontrollsystem utgör en mindre del av kostnaden, 14 procent och resterande 86 procent utgjordes av kostnader för att förvalta kontrollsystemet och rapportera uppgifter till Energimyndigheten. Förvaltning av kontrollsystemet kan t.ex. avse kontroll och stickprov hos leverantörer. Reglerna om anläggningsbesked kräver inte att någon rapportering görs till Energimyndigheten, vilket minskar kostnaderna. Det krävs också ett betydligt mindre komplicerat kontrollsystem för att erhålla ett anläggningsbesked jämfört med ett hållbarhetsbesked, vilket gör att kostnaden förväntas bli betydligt mindre. Den sammanlagda administrativa kostnaden för berörda företag beräknas till 0,8 miljoner kronor. I denna beräkning antas att 50 ytterligare företag omfattas av krav på ett anläggningsbesked, att kostnaderna i genomsnitt motsvarar 10 procent av kostnaderna för ett hållbarhetsbesked ($0,1 \times 14,50$ kronor per megawattimme) och att produktionen från dessa företag motsvarar 560 000 megawattimmar. Uppskattningen är osäker eftersom den utgår från kostnader för att uppfylla hållbarhetskriterier för biogas för drivmedel.

Förslaget om att begränsa skattebefrielsen till biogas och biogasol som inte är framställd av livsmedels- och fodergrödor bedöms inte nämnvärt påverka marknadsförutsättningar mellan företag inom branschen för biogas och biogasol. Förslaget bedöms i viss mån påverka små företag i någon större utsträckning än större företag då kostnaden för att hantera anläggningsbesked kan vara högre per producerade megawattimme för mindre företag.

4.3.4 Effekter för miljön

Den direkta effekten för miljön av förslaget att begränsa skattebefrielsen till att gälla enbart icke livsmedelsbaserad biogas och biogasol bedöms vara ytterst begränsad då endast en liten andel av all biogas och biogasol för uppvärmning är livsmedelsbaserad. En viss övergång till naturgas kan ske men effekten av denna eventuella övergång bedöms vara nära noll. Eftersom förslaget bedöms vara en förutsättning för att Sverige även efter 2020 ska kunna ge skattebefrielse för biogas och biogasol som inte är livsmedelsbaserade, blir de långsiktiga och indirekta effekterna för miljön positiva genom att möjliggöra fortsatt stöd för dessa biobränslen

4.3.5 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget innebär ytterligare arbetsuppgifter för Energimyndigheten, som är tillsynsmyndighet. Det krävs att myndigheten bereder ytterligare ärenden om anläggningsbesked samt beslutar om sådana besked. En administration kring anläggningsbesked finns redan vad gäller biodrivmedel och de ärenden som tillkommer förväntas vara enkla att handlägga, därav bedöms de ytterligare kostnaderna som begränsade. Tillkommande kostnader för Energimyndigheten ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget förväntas medföra vissa kostnader av engångskaraktär för Skatteverket. Dessa kostnader består av kostnader för vissa åtgärder för att tillgodose informationsbehov. Förslaget torde inte föranleda några behov av informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket ska hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för övriga myndigheter.

4.3.6 Övriga effekter

Då förslaget bedöms ge upphov till små effekter bedöms det inte leda till några konsekvenser avseende den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslaget bedöms inte påverka enskilda hushåll och inte innebära några fördelningsmässiga effekter. I avsnitt 4.1 behandlas förslagets förenlighet med EU-rätten. Förslaget syftar enbart till att uppfylla EU-rättsliga krav och bedöms vara förenligt med EU-rätten.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2021. Äldre föreskrifter i lagen om skatt på energi ska dock fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Förslagen i avsnitt 3 och 4 syftar till att den aktuella svenska skattelagstiftningen ska vara förenlig med EU-rätten även efter den 31 december 2020. De föreslagna förändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2021.

I fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE, föreslås en övergångsbestämmelse. Äldre föreskrifter i LSE föreslås fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Detta innebär som utgångspunkt att äldre bestämmelser är tillämpliga då skattskyldighet har inträtt före ikraftträdandet. I fråga om situationer där en skattskyldig gör avdrag för skatt vid egen förbrukning av ett bränsle ska förbrukningen ha skett före ikraftträdandet för att skattebefrielse ska medges. I de fall en skattskyldig gör avdrag för skatt på bränsle som sålts som motorbränsle ska försäljningen ha skett före ikraftträdandet för att skattebefrielse ska medges. I de fall en förbrukare som inte är skattskyldig eller skattebefriad förbrukare ansöker om återbetalning av skatt på ett bränsle ska förbrukningen ha skett före ikraftträdandet för att skattebefrielse ska medges.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

1 kap.

11 a §

I paragrafen anges vad som avses med stödordning.

Ändringen i punkt 9 är en följdändring med anledning av att skattebefrielsen i 6 a kap. 2 b § slopas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3.

6 a kap.

2 c §

I paragrafen regleras skattebefrielser för biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning.

Andra stycket är nytt och innebär att skattebefrielse endast medges om bränslet omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. Det innebär att skattebefrielse endast kommer att medges för

biogas och biogasol som inte är framställd av livsmedels- eller fodergrödor.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

7 kap.

1 §

I paragrafen regleras vissa avdrag som får göras av skattskyldiga, bl.a. avdrag för skatt på bränsle som de själva har förbrukat på ett sätt som ger rätt till skattebefrielse enligt 6 a kap.

Ändringen i *andra stycket* är en följdändring med anledning av att skattebefrielsen i 6 a kap. 2 b § slopas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3.

3 §

I paragrafen regleras under vilka förutsättningar den som är skattskyldig får göra avdrag för skatt på vissa biobränslen som sålts som bränsle för uppvärmning till någon som inte är en stödmottagare.

Ändringen är en följdändring med anledning av att skattebefrielsen i 6 a kap. 2 b § slopas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3.

3 b §

I paragrafen regleras avdrag som en skattskyldig får göra för den beståndsdel som framställs av biomassa och som ingår i vissa motorbränslen.

Ändringen innebär att biogasol undantas från tillämpningen av denna paragraf. Skattebefrielsen för biogasol regleras i stället i 4 § och omfattas därmed av samma villkor som gäller för biogas, se kommentar till 4 §.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

4 §

I paragrafen regleras avdrag som en skattskyldig får göra för biogas som denne förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Ändringen i *första stycket* innebär att biogasol läggs till och därmed omfattas av avdragsrätten enligt denna paragraf.

Andra stycket utökas med en ny *punkt 3* som innebär att en förutsättning för avdrag är att biogasen eller biogasolen omfattas av ett anläggningsbesked. Avdrag medges således endast för biogas och biogasol som inte är framställd av livsmedels- eller fodergrödor. Detta gäller oavsett om motorbränslet är för transportändamål eller andra ändamål.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att biogasol läggs till. Därutöver tas det specifika kravet på anläggningsbesked för motorbränsle för transportändamål bort eftersom det nu omfattas av andra stycket. Däremot gäller kravet på hållbarhetsbesked även fortsättningsvis om motorbränslet sålts eller förbrukats för transportändamål.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

4 a §

I paragrafen regleras en skyldighet för vissa aktörer att på begäran lämna de uppgifter som behövs för regeringens rapportering till Europeiska kommissionen i fråga om överkompensation.

Ändringen i *första stycket* innebär att de som enligt 3 § gör avdrag för skatt på biobränslen som sålts som bränsle för uppvärmning till någon som inte är stödmottagare inte omfattas av skyldigheten att lämna uppgifter. Ändringen medför även att hänvisningen till 3 c §, vilket är en villkorsparagraf som inte är relevant i detta sammanhang, tas bort. Därutöver ändras ordet avdraget till skattebefrielsen som täcker in även återbetalningssituationer.

Andra stycket är nytt och medför att skyldigheten att lämna uppgifter även omfattar de som, genom avdrag eller återbetalning, medges skattebefrielse för biogas eller biogasol som förbrukats som bränsle för uppvärmning.

9 kap.

2 §

I paragrafen regleras möjligheten till återbetalning av skatt för den som inte är skattskyldig eller skattebefriad förbrukare.

Ändringen i *andra stycket* är en följdändring med anledning av att skattebefrielsen i 6 a kap. 2 b § slopas.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av den *första punkten* i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att ändringarna träder i kraft den 1 januari 2021.

Av den *andra punkten* framgår att äldre föreskrifter ska fortsätta att gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Detta innebär som utgångspunkt att äldre bestämmelser är tillämpliga då skattskyldighet har inträtt före ikraftträdandet. I fråga om situationer där en skattskyldig gör avdrag för skatt vid egen förbrukning av ett bränsle ska förbrukningen ha skett före ikraftträdandet för att skattebefrielse ska medges. I de fall en skattskyldig gör avdrag för skatt på bränsle som sålts som motorbränsle ska försäljningen ha skett före ikraftträdandets för att skattebefrielse ska medges. I det fall en förbrukare som inte är skattskyldig ansöker om återbetalning av skatt på ett bränsle ska förbrukningen ha skett före ikraftträdandet för att skattebefrielse ska medges.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

1 kap.

1 §

I paragrafen beskrivs lagens innehåll.

Genom ändringen utvidgas paragrafen till att även omfatta anläggningsbesked för gasformiga biobränslen.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

2 §

I paragrafen definieras vissa begrepp som används i lagen.

Paragrafen ändras på så sätt att definitionen av *livsmedelsbaserade biodrivmedel* ändras till *livsmedels- eller fodergrödor* som ska vara tillämplig på fler bränslen än biodrivmedel. Med livsmedels- eller fodergrödor avses stärkelsesrika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor. I en punktlista föreskrivs att detta dock inte innefattar restprodukter och avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin, eller mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk. Med mellangrödor avses exempelvis täckgrödor eller fånggrödor. Definitionen är hämtad från Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

Med stärkelsesrika grödor avses framförallt spannmål såsom vete, råg, havre och majs (oavsett om det enbart är sädeskornen eller hela växten som används), rotfrukter (till exempel potatis, jordärtskocka, sötpotatis, maniok och jams) och stamknölar (till exempel taro). Det finns ingen definition av sockergrödor och oljegrödor i direktivet. Sockergrödor bör avse t.ex. sockerbetor och sockerrör och oljegrödor bör avse t.ex. raps och oljepalmer. Råvaror som innehåller både cellulosa och lignin (så som biomassa från skog och vedartade energigrödor) utgör inte livsmedels- och fodergrödor. Inte heller råvaror som innehåller cellulosa och hemicellulosa, men som har ett lägre lignininnehåll än material som innehåller både cellulosa och lignin, omfattas av definitionen. Det inkluderar gräsartade energigrödor med lågt stärkelseinnehåll, till exempel rajgräs, jungfruhirs, miskantus, italienskt rör; täckgrödor före och efter huvudgrödor samt vallgrödor. Med vallgrödor och täckgrödor avses tillfällig och kortvarig sådd på betesmark av en blandning av gräs och baljväxter med låg halt av stärkelse för att få foder för boskap och förbättra jordens bördighet i syfte att få högre avkastning av huvudsakliga jordbruksgrödor. Restprodukter och avfall är inte livsmedels- och fodergrödor. Vad som avses med restprodukter och avfall framgår av 1 kap. 2 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Det införs även en ny definition av *gasformiga biobränslen*. Med gasformiga biobränslen avses gasformiga bränslen för andra energijändamål än transportändamål som framställs av biomassa. Definitionen motsvarar den befintliga definitionen av flytande biobränslen.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

3 a kap.

1 §

I paragrafen regleras vilka som kan begära ett anläggningsbesked.

Paragrafen delas upp i två stycken. I *första stycket* anges vilka som kan begära ett anläggningsbesked. Utöver de som tidigare kunnat begära ett anläggningsbesked, dvs. rapporteringsskyldiga för biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket a, utvidgas kretsen till att även omfatta den som enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för ett gasformigt biobränsle som används för andra ändamål än transportändamål.

I *andra stycket* anges att med anläggningsbesked avses ett beslut av tillsynsmyndigheten om att det i fråga om ett biodrivmedel eller gasformigt bibränsle finns ett kontrollsystem som visar att bränslet eller den anläggning där bränslet har producerats uppfyller de krav som följer av kapitlet. Utöver att bestämmelsen omfattar fler bränslen än biodrivmedel innebär inte formuleringen någon ändring i sak.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

2 §

I paragrafen regleras vad kontrollsystemet ska visa för att ett anläggningsbesked ska kunna erhållas.

Ändringen innebär att hänvisningen till 7 kap. 4 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, där skattebefrielse för biogas och biogasol som motorbränsle regleras, tas bort. Villkoren för biogas och biogasol flyttas i stället till en ny paragraf, se kommentar till 2 a §. Vidare ändras begreppet livsmedelsbaserat till framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

2 a §

Paragrafen är ny och reglerar i *första stycket* att kontrollsystemet hos den som begär ett anläggningsbesked ska visa att ett gasformigt bibränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor. Bestämmelsen avser således biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning.

Av *andra stycket* framgår att motsvarande ska gälla för biodrivmedel eller gasformiga bibränslen som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag. Bestämmelsen avser således biogas eller biogasol som en skattskyldig har förbrukat eller sålt som motorbränsle, oavsett om det är för transportändamål eller andra ändamål.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 januari 2021.